

Dosarul nr. 2rc-247/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: V. Gîrleanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: M. Moraru, N. Traciuc, Eg. Clim

D E C I Z I E

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Societatea Comercială „Serlin-Com” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale „Regia Comunal Locativă Ciorescu” împotriva Societății Comerciale „Serlin-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale prestate și penalității de întârziere,

împotriva încheierii din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea Societății Comerciale „Serlin-Com” Societate cu Răspundere Limitată privind repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de către aceasta ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen

c o n s t a t ă :

La data de 17 noiembrie 2017, ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva SC „Serlin-Com” SRL, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul său sumei de 5.148 de lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale prestate, 435,54 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, precum și 277,45 de lei cheltuieli de judecată, dintre care 270 de lei taxa de stat și 7,45 de lei cheltuieli pentru expedierea notificării, în total 5.860,99 de lei.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost admisă în parte și încasată din contul SC „Serlin-Com” SRL în beneficiul ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” suma de 5.148 de lei cu titlu de datorie pentru serviciile comunale prestate, 428,40 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, precum și 277,45 de lei cheltuieli de judecată, dintre care 270 de lei taxa de stat și 7,45 de lei cheltuieli pentru expedierea notificării, în total 5.853,85 de lei.

La data de 25 iunie 2018, SC „Serlin-Com” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cerând repunerea în termen al apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SC „Serlin-Com” SRL privind repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de către aceasta ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

La data de 11 septembrie 2018, SC „Serlin-Com” SRL a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului SC „Serlin-Com” SRL a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că despre emiterea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani din 25 aprilie 2018, a aflat tocmai la 13 iunie 2018 de la executorul judecătoresc Iurie Gîlca, care a intentat procedura de executare, fără a lua în calcul că de către prima instanță nu a fost respectată procedura de citare legală a participanților la proces, în special al dînzei, căreia nu i s-a comunicat despre ședința de judecată preconizată pentru data de 25 aprilie 2018, când a fost pronunțată hotărârea atacată cu apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa SC „Serlin-Com” SRL la 07 august 2018 (f.d. 62), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

Totodată, din conținutul cererii de recurs rezultă că SC „Serlin-Com” SRL a făcut cunoștință cu copia încheierii recurate la 01 septembrie 2018.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SC „Serlin-Com” SRL la 11 septembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 25 octombrie 2018, în adresa ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” a fost expediată copia recursului declarat de către SC „Serlin-Com” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și ale persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Reieșind din prevederile art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare date calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, termenul de declarare al apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune apelul în termen.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” a fost admisă în parte.

La data de 25 iunie 2018, peste 2 luni de zile, SC „Serlin-Com” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând repunerea în termen al apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SC „Serlin-Com” SRL privind repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de către aceasta ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată soluția instanței de apel de respingere a cererii SC „Serlin-Com” SRL de repunere în termen al apelului și de restituire al acestuia ca fiind depus înafara termenului legal, or, termenul-limită pentru depunerea apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, a expirat la data de 25 mai 2018, inclusiv, însă cererea de apel a fost depusă abia la 25 iunie 2018, adică peste 2 luni de zile, recurenta-apelantă SC „Serlin-Com” SRL, neprobând imposibilitatea declarării apelului în termenul de 30 de zile.

În conformitate cu art. 100 alin. (3) Cod de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitate de a cunoaște data judecării cauzei.

Conform art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o altă dată ulterioară.

Potrivit art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimite prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de

judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

După cum rezultă din materialele dosarului la data de 17 noiembrie 2017, ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” a depus la Judecătoria Chișinău, sediu Râșcani prezenta cerere de chemare în judecată.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” împotriva SC „Serlin-Com” SRL cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale prestate și penalității de întârziere a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă, fiind fixată data ședinței de judecată de soluționare pe cale amiabilă a litigiului (medierea judiciară) pentru 15 ianuarie 2017, ora 14.00, cu dispunerea expedierii în adresa pârâtei SC „Serlin-Com” SRL a copiei cererii de chemare în judecată și a actelor anexate la aceasta (f.d. 16).

Se reține că prin citația nr. 12-2c-77704-21112017, participanții la proces, inclusiv SC „Serlin-Com” SRL, au fost înștiințați în mod legal despre ședința de judecată preconizată pentru data de 15 ianuarie 2018, ora 14.00, la care au fost anexate încheierea din 21 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată și alte înscrisuri destinate pentru pârâta SC „Serlin-Com” SRL (f.d. 19).

Ține de menționat faptul că citația sus-enunțată a fost recepționată de către SC „Serlin-Com” SRL la 21 decembrie 2017, fapt ce rezultă din avizul de recepție (f.d. 21).

La data de 15 ianuarie 2018 SC „Serlin-Com” SRL, din motive necunoscute instanței de judecată, nu s-a prezentat la ședință (f.d. 24).

Prin încheierea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă cererea ÎM „Regia Comunal Locativă Ciorescu” privind refuzul de soluționare amiabilă a litigiului, cu dispunerea încetării procedurii de mediere judiciară.

Prin încheierea din 05 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a dispus pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare, cu înștiințarea părților despre ședința de judecată preconizată pentru 19 martie 2018, ora 15.30 (f.d. 30).

La 06 februarie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a expediat în adresa părților la proces, inclusiv SC „Serlin-Com” SRL, citația nr. 12-2c-77704-21112017 privind invitarea acestora la ședința din 19 martie 2018, ora 15.30, care a fost recepționată de către recurenta-pârâtă la 20 martie 2018 (f.d. 31, 37).

La 19 martie 2018, din cauza neprezentării reprezentantului SC „Serlin-Com” SRL în ședința de judecată a primei instanțe, cauza a fost amânată spre examinare pentru 25 aprilie 2018.

La 20 martie 2018, la adresa juridică a SC „Serlin-Com” SRL: mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Alexandru cel Bun, 31, a fost expediată citația pentru ședința de judecată preconizată pentru data de 25 aprilie 2018 (f.d. 34).

Însă, nici la data de 25 aprilie 2018, data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, SC „Serlin-Com” SRL, fiind citată legal, din motive necunoscute, nu s-a prezentat în ședința de judecată a primei instanțe, cauza fiind examinată în absența pârâtei.

Dispozitivul hotărârii din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost expediat în adresa SC „Serlin-Com” SRL la aceeași dată – 25 aprilie 2018 (f.d. 44).

Nu poate fi reținut argumentul SC „Serlin-Com” SRL, expus în cererea de recurs, precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că despre emiterea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 25 aprilie 2018, a aflat tocmai la 13 iunie 2018

de la executorul judecătoresc Iurie Gîlca, care a intentat procedura de executare, fără a lua în calcul că de către prima instanță nu a fost respectată procedura de citare legală a participanților la proces, în special al dînsei, căreia nu i s-a comunicat despre ședința de judecată preconizată pentru data de 25 aprilie 2018, când a fost pronunțată hotărârea atacată cu apel, care este declarativ și nu poate fi apreciat ca fiind unul justificativ, or, SC „Serlin-Com” SRL, știind cu certitudine că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află prezenta cauză civilă, urma să depună diligență de a se interesa de soarta dosarului respectiv și după caz să facă cunoștință cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 aprilie 2018 până la expirarea termenului de atac al acesteia – 25 mai 2018, inclusiv.

Or, persoana interesată întru apărarea dreptului său, este obligată de a se informa și de a urmări procesul exercitării dreptului, aceasta manifestându-se și în procesul de judecată prin intermediul căruia se contestă acest drept și în cazul enunțat SC „Serlin-Com” SRL a neglijat obligația sa de informare pentru a-și exercita dreptul său de atac.

Cu atât mai mult, că anterior participanții la procesul respectiv, inclusiv SC „Serlin-Com” SRL, au fost înștiințați în mod legal despre ședința de judecată din 19 martie 2018, care a fost amânată pentru 25 aprilie 2018 din cauza neprezentării pârâtei citată în mod legal.

În cele din urmă, instanța de recurs consideră că este neîntemeiat argumentul recurente-pârâte SC „Serlin-Com” SRL privind lipsa citării ulterioare, or, dânsa nu a demonstrat faptul imposibilității de a cunoaște data judecării cauzei.

Pe cale de consecință, și ținând cont de faptul că apelul a fost declarat abia la 25 iunie 2018, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, fără a indica vre-un motiv justificativ și fără anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea SC „Serlin-Com” SRL de repunere în termen a cererii de apel și de a restitui apelul acesteia ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SC „Serlin-Com” SRL și a menține încheierea din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea Comercială „Serlin-Com” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 13 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale „Regia Comunal Locativă Ciorescu” împotriva Societății Comerciale „Serlin-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale prestate și penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh